Ысык-Көл облусунун өнүктүрүү фондун башкаруу боюнча дирекциясынын ишмердүүлүгү жөнүндө

маалымат

Кумтөр долбоору Ысык-Көл облусунда жайгашкандыгына байланыштуу, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 1997-жылдын 10-декабрындагы №720, токтомунун негизинде Ысык-Көл облусунун социалдык өнүгүү фонду болуп түзүлгөн. Ал эми, 2009-жылдын 6-июнундагы, Кыргыз Республикасынын атынан Кыргыз Республикасынын Өкмөтү менен "Центерра Голд Инк." компаниясынын, "Кумтөр Голд Компани" жабык акционердик коомунун ортосундагы кайра каралган инвестициялык макулдашууга ылайык, 2011-жылдын 27-июлундагы №416 токтомунун негизинде Ысык-Көл облусун өнүктүрүү фонду болуп өзгөртүлгөн. Ошону менен биге, №416 токтом менен бекитилген жобого 3 жолу өзгөртүүлөр жүргүзүлгөн.

1-өзгөртүү: **2012-жылдын 16-мартынадагы №182 токтомун негизинде жүргүзүлгөн өзгөртүүлөр:**

-*«Фонддун негизги максаттары өзгөртүлгөн»;*

«Фонддун негизги максаты болуп Ысык-Көл облусун өнүктүрүү программаларын региондогу экономиканын артыкчылыктуу тармактарын өнүктүрүү боюнча бюджеттен тышкаркы каржылоо, Фонддун каражаттарын сарамжалдуу пайдалануу жана натыйжалуу башкаруу эсептелет.»;

-*«Казыналык бөлүмдөн бюджеттен тышкары атайын эсеп ачат» деп өзгөртүлгөн;*

-*«Фонддун акча каражатынын сарпталышы жөнүндөгү пунктуна толуктоолор жүргүзүлгөн»;*

- *Ысык-Көл облусунун аймагында өзгөчө кырдаалдардын алдын алуу жана жоюу боюнча иштерге;*

- *Ысык-Көл облусунда мамлекеттик-жеке өнөктүк боюнча долбоорлорду өнүктүрүүгө;*

- *Ысык-Көл облусунда иш жүргүзгөн ишкерлер жана инвесторлор үчүн гарантиялык фонддорду түзүүгө;*

- *инвестор менен капиталга чогуу катышуу жана/же инвесторлор менен биргелешип каржылоо принцибинде облуста жаңы ишканаларды ачууга.;*

2-өзгөртүү: **2013-жылдын 24-январындагы №27 токтомунун негизинде жүргүзүлгөн өзгөртүүлөр:**

-*«Фонддун Байкоочу кеңеши жөнүндө өзгөртүүлөр жүргүзүлгөн»;*

«Фондду башкарууну Ысык-Көл облусун өнүктүрүү фондусунун Байкоочу кеңеши (мындан ары - Байкоочу кеңеш) жүргүзөт, анын курамы Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн Ысык-Көл облусундагы ыйгарым укуктуу өкүлүнүн сунушунун негизинде Кыргыз Республикасынын Премьер-министринин буйругу менен түзүлөт.»

-*«Фонддун каражаттарын тескөөчүнүн укуктары жана жоопкерчилиги боюнча өзгөртүүлөр жүргүзүлгөн»;*

"Фонддун каражаттарын тескөөчүнүн укуктары жана жоопкерчилиги Байкоочу кеңеш бекиткен объекттердин тизмегине жана

топтомо сметасына так ылайыкта Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн Ысык-Көл облусундагы ыйгарым укуктуу өкүлүнө (мындан ары - Фонддун каражаттарын тескөөчү) берилет."

-*«Фонддун акча каражатынын 50 пайызы «Эскроу эсепке» бөлүнөрү белгиленген»;*

3-өзгөртүү: **2019-жылдын 12-февралындагы №49 токтом негизинде жүргүзүлгөн өзгөртүүлөр:**

-*«Фонддун негизги максаттарына толуктоолор жүргүзүлүп «киреше берүүчү бизнес-долбоорлорду түзүү» деген пункт кошулган;*

Акча каражаттардын сарпталышы боюнча пунктуна төмөнкүдөй толуктоолор киргизилген»;

-*«*бюджетти жаратуучу, облустун социалдык-экономикалык өнүктүрүүсүнө өбөлгө түзүүчү, Байкоочу кеңеште жактырылган бизнес-долбоорлорго***»;***

-*«*"Кумтөр Голд Компани" ЖАК пайдаланган жайыт жерлердин жоготуулары үчүн зыяндын ордун толтуруучу; компенсацияларды төлөөгө***»;*** ***(Фонддун акча каражатынын эсебинен төлөнүүдө)***

Ысык-Көл облусун өнүктүрүү фондунун негизги максаты болуп “Ысык-Көл облусунун аймагын социалдык-экономикалык өнүктүрүү жана киреше берүүчү бизнес-долбоорлорду түзүү үчүн ыңгайлуу шарттарды жаратуу багытында шаарлардын жана айылдык аймактардын жергиликтүү жамааттарынын артыкчылыктуу демилгелерин каржылоо/кошо каржылоо” деп эсептелет. Ал эми, фонддун акча каражаты, Кумтөр ишканасы тарабынан которулган акча каражатынан түзүлөт.

Ушуга байланыштуу, 1997-жылдан 2009-жылга чейин “Кумтөр Голд Компани” ишканасы фондко тапкан пайдасынан 2% өлчөмдө акча каражатын фондко чегерилип келген.

Ал эми, 2009-жылы “Кумтөр долбоору боюнча жаңы макулдашуулар” түзүлүп, ушул макулдашуунун негизинде Ысык-Көл өнүктүрүү фондуна “Кумтөр Голд Компани” ишканасынын дүң кирешесинин 1% өлчөмдө акча каражаты которулуп келүүдө.

Жогорудагы жаңы макулдашылардын негизинде “Кумтор Голд Компани” ишканасы тарабынан аталган фондко чегерүүлөрдүн көлөмү көбөйгөн.

1997-жылдан 2020-жылдар аралыгында “Кумтөр Голд Компани” ишканасы тарабынан аталган фондго чегерүүлөр 5 млрд. 230 млн сомдон ашык сумманы түзүп, бүгүнкү күндө облустун социалдык муктаждыктарын аткарып келет. Мунун ичинене 1997-2008-жылдары 101 млн. 824,8 миң сом, ал эми 2009-2020-жылдары 5 млр. 128 млн 308 миң сом түшкөн.

Жылдар боюнча акча каржатынын келип түшүшү төмөндөгүдөй;

№	Жылдар	Сумма (миң.сом)
1	1998	6592,0
2	1999	692,0
3	2000	0,0

4	2001	3945,0
5	2002	26181,0
6	2003	5044,4
7	2004	7199,0
8	2005	34376,4
9	2006	17795,0
10	2007	0,0
11	2008	0,0
12	2009	148460,3
13	2010	316631,9
14	2011	463043,0
15	2012	218342,4
16	2013	379791,8
17	2014	396011,8
18	2015	453744,2
19	2016	430401,0
20	2017	443000,0
21	2018	504847,6
22	2019	592469,1
23	2020	781 565,5

“Кумтөр Голд Компани” ишканасынан акча каражатынын түшүшүнө жараша болжолдуу сумма пландалат. Болжолдуу сумманы бөлүштүрүүгө райондордун жана шаарлардын сунуштарына ылайык Ысык-Көл облусун өнүктүрүү фондунун Байкоочу кеңештин отурумуна алып чыгарылат.

Ошондой эле, аткарылган иштердин натыйжасында, 2010-жылдан бери жалпысынан 82 социалдык объектттердин жана 21,7 км жол курулуштары толугу менен аяктап пайдаланууга берилген.

№	Объектинин аталышы	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Баар-ы
1	Мектеп	13	5	3		8	4	1	1			1	**36**
2	Спортзал		4		2	1	6		5	3	5	1	**27**
3	ФАП			1	3					1		1	**6**
4	Оорукана		1										**1**
5	Маданият үйү		1						**1**			1	**3**
6	Музей				1								**1**
7	Бала бакча					1	1		1	2	2		**7**
8	ИВС жана РОВД					1					1		**2**

9	Жолдор						11 км.	1,2 км	4 км.		1,4 км	0,8 км	**21,7 км.**
	Баардыгы	**13**	**11**	**4**	**6**	**11**	**10**		**10**	**8**	**8**		**82**

2009-2020-жылдар аралыгында тармактарга бөлүнүшү төмөндөгүдөй. (млн.сом):

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Баар-ы
Билим берүү	117,8	170,4	95,9	131,7	166,4	134,6	91,9	122,6	90,2	82,7	95,2	**1299,4**
Саламаттыкты сактоо	21,9	52,1	50,1	26,5	27,8	48,3	21,8	15,3	31,9	29,8	92,8	**418,3**
Маданият	12,9	11,3	12,7	18,4	12,8	17,7	15,8	8,8	17,2	22,8	15,2	**165,6**
Спорт тармагы	9,8	31,9	57,9	41,5	50,4	88,6	92,7	74,7	46,7	58,9	45,7	**598,8**
Жол жана суу менен камсыздандыруу	192,3	162,7	91,3	98,4	128,3	147,9	110,1	73,5	43	123,4	122,5	**1293,4**
Өздүк салым				5,6	18	30,1	35,2	43,4	58,3	46,9	50,7	**288,2**
Киреше алып келүүчү долбоорлорго				22,1	8,6	27,8	1,6			23,7	95,9	**179,7**
Жана башкалар								102,2	122,9	80,4	72,3	**479,6**
Баардыгы	**354,7**	**428,4**	**307,9**	**344,2**	**412,3**	**495,0**	**369,1**	**440,5**	**410,2**	**468,6**	**590,3**	**4 723,0**

Жалпысынан райондорго бөлүнүшү (млн.сом)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Баардыгы
Тоң	56,1	47,1	57,3	49,1	52,5	76,6	53,3	68,6	37,5	66,9	85,3	**650,3**
Жети-Өгүз	55,9	92,6	77	78,6	105	103,9	88,1	92,8	88,4	99,0	131,6	**1 012,9**
Балыкчы ш.	25,3	40,4	35,9	22,2	41,3	45,6	27	30	54,2	29,6	24,0	**375,5**
Ак-Суу	41,3	38,5	22,1	38,6	40,4	50,2	39,8	48,6	46,4	48,5	59,9	**474,3**
Түп	54,8	39,8	19,9	36	34,1	45,4	36,8	32,9	43,6	47,5	58,4	**449,2**
Ысык-Кол	34,5	53,5	24,5	38,8	40,9	57,6	53,3	67,6	46,7	48,2	55,7	**521,3**
Каракол ш.	22,1	31,9	21	28,7	33,8	47,5	23,7	63,2	32,3	81,8	79,4	**465,4**
Областык мекемелер	64,6	84,6	50,2	52,2	64,3	68,2	47,2	36,8	61,1	47,0	96,0	**672,2**
1997-жылдан 2008-жылга чейин каржыланган акча каражат												**101,8**
Баардыгы	**354,6**	**428,4**	**307,9**	**344,2**	**412,3**	**495,0**	**369,2**	**440,5**	**410,2**	**468,6**	**590,3**	**4 723,0**

2011-жылдын 27-июлундагы №416 токтому менен бекитилген "Ысык-Көл облусун өнүктүрүү фондунун" жобосуна 2019-жылы өзгөртүү жүргүзүлүп, аймактын экономикалык абалын жакшыртуу жана жеке ишкерлерди колдоо максатында "Киреше алып келүүчү долбоорлорго" деп өзгөртүлөр жүргүзүлгөн. Бул өзгөртүүнүн негизинде, жалпы Ысык-Көл облусун өнүктүрүү фондунун акча каражатынын 20 пайыз каражатын бөлө баштаган.

Ошондон улам, 2019-жылы 9-долбоор Байкоочу кеңеш тарабынан колдоого алынып, 22 млн.710,0 миң сом каржыланып берилген, ал эми 2020-жылы 38 долбоор колдоого алынып 95 млн.456,0 миң сом бөлүнүп берилген.

Колдоого алынган долбоорлордун негизинде 2019-жылы 136 иш орду, 2020-жылы 487 иш орду түзүлгөн.

Ошону менен бирге, бүгүнкү күнгө карата 2 млн.044,6 миң сом кайра кайтарылып берилди.

2021-жылга карата Ысык-Көлдү өнүктүрүү фондусунун Байкоочу кеңеши тарабынан бекитилген план 997,2 млн. сомду түзөт. Бул акча каражатынын ичинде 2020-жылдын планынан калдык 409,7 млн.сом акча каражаты кирет.

Ошондой эле, 2021-жылга карата, Кумтор Голд Компани ишканасы тарабынан болжолду сумма 7 млн.583,7 миң АКШ доллары, же болбосо 640,8 млн. сом болоорун билдиришкен.

2021-жылга карата бекитилген пландын райондорго бөлүнүшү төмөндөгүдөй;

	Район жана шаарлардын аталыштары	Элдин саны	%	ПЛАН
	Жети-Өгүз	92810	47,3	168 958,5
	Тоң	53242	27,1	111 500,0
	Балыкчы	50146	25,6	128 859,5
	Эскроу эсеп баардыгы	**196198**	**100,0**	**409 318,0**
	Ак-Суу	69861	23,3	78 462,0
	Ысык-Көл	84033	28,0	91 491,0
	Түп	65000	21,7	80 152,8
	Каракол	80958	27,0	90 752,0
	Атайын эсеп баардыгы	**299852**	**100,0**	**340 857,8**
	Облустук мекемелер			247 000,0
	Всего	**496050**		**997 175,8**

Жогоруда аталган 2021-жылдын планында бекитилген акча каражаты төмөндөгү тармактарга бөлүндү;

-**Билим берүү тармагына** 140 829,9 миң.сом,

-**Саламаттыкты сактоо тармагына** 68 422,6 миң.сом,

-**Маданият тармагына** 41 410,1 миң.сом

-**Спорт тармагына** 73 730,7 миң.сом,

- **Жол, суу жана инфраструктурага** 352 962,5 миң.сом,

-**Башка тармактарга** *(мамлекеттик жана муниципалдык органдардын материалдык техникалык базасын чыңдоого, административдик имараттарын оңдоого жана башкалар)* 99 233,6 миң.сом,

-**Ар кандай долбоорлордун өздүк салымдарына** 60 977,2 миң.сом,

-**Киреше алып келүүчү долбоорлорго** 145 721,0 миң.сом

Мындан тышкары 2021-жылга карата төмөндөгү 11 объектинин курулушун аяктап колдоонууга берилиши пландалууда.

1. ***Жети-Өгүз району боюнча:***
- Дархан айылындагы үй-бүлолүк дарыгерлер тобунун имараты
- Боз-Бешик айылындагы балдар бакчысы
- Светлая Поляна айылындагы балдар бакчасы
- Ак-Дөбө айылындагы мектеп
- Липенка айылынадыгы мектептин кошумча корпусу

2. ***Тоң району боюнча;***
- Төрт-Күл айылындагы маданият үйү
- Дөң-Талаа айылындагы спортзал

3. ***Түп району боюнча;***
- Талды-Суу айылындагы спортзал
- Арал айылындагы спортзал

4. ***Ак-Суу району боюнча;***
- Жаңы-Арык айылындагы мектеп

5. ***Ысык-Көл району боюнча;***
- Тамчы айылындагы спортзал